SAYI: 2013 | CUMARTESİ 17 İlkteşrin 1942 | SENE 6
TELEFON: Baş M. 20827 İDARE 23300 | TELGRAF: İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936 | ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54 | SAYISI 5 KURUŞ | Pst. Kutusu No. | ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Stalingradda Alman hücumu görülmemiş derecede şiddetlendi

Sovyet kuvvetleri şimal mahallelerinde geri çekildiler

Yeni, büyük Alman taarruzu 1500 uçuş yapan tayyarelerin arkasından tankların ve iki piyade tümeninin hücumile başladı

Ankaranın yıldönümü

19 Yıl öncesi ve Bugün

Ankara bugün yalnız bir başşehirin adı değil bir dünya varlığının ve bir millet hüviyetinin sembolüdür..

ETEM İZZET BENİCE

Ankara hükûmet merkezi seçildiği gün bizim neslimiz yirmi yaşını doldurmuş delikanlılardı. Merhale merhale Samsunu Erzuruma, Erzurumu Sivasa, Sivası Ankaraya bağlıyan ihtilâl Türkiyesinin kurtuluş savaşını hâleliyen binbir safhası içinde,

Ankaranın taşına bak
Gözlerimin yaşına bak..

Mısraları bütün bir Türkiye kaynaşmasının, tarihte eşi görülmemiş bir kurtuluş mücadelesinin içinde yuğurulan beşikten mezara kadar bütün nesillerin dudak mırıltıları idi.

Göz kapaklarımızı buğulıyan yaşlar ihtilâl yolunda, vatanın kurtuluşu savaşında, memleketin uğradığı istilâ, vahşet ve zulüm karşısında, yıkılan evlerimizin, sönen bacalarımızın dibinde inliyenler, ölenler, yaralananlar için akıtılan yaşlardı; fakat her gözde bu yaşın buğusu arkasından dirilen ve güneşe ulaşan ümit inanının mısrası da:

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak..

dı. Zafer bayrağı Ankara kalesine çekildikten ve Türk kurtuluşu tahakkuk ettikten sonra da Şef Mustafa Kemal ve onun ondan asla ayrısız arkadaşı Şef İnönü:

— Ankara yeni Türkiyenin baş şehridir..

Dediler. Yirmi yaş çağımızın mahfuz hatıra ve intıbalarını bugün bakışlarımızda dirilttiğimiz

(Devamı Sa: 3, Sü: 3 de)

Kafkaslarda da büyük çarpışmalar devam ediyor

Londra, 17 (A.A.) — Almanlar Stalingrad şehrinin Şimal mahallelerinde şimdiye kadar görülmedik şiddete taarruzlarda bulunmaktadırlar.

Dün gece Moskovada neşredilen Sovyet tebliği, Rusların adetçe üstün düşman kuvvetleri karşısında bazı yerlerde gerilemek mecburiyetinde olduğunu bildirmektedir. Rus

(Devamı Sa: 3, Sü: 2 de)

Fransa İngiltereyi Protesto Etti!

Madrid'deki Vişi Elçisi İngiliz Sefirine bir nota verdi!

Madrid, 17 (A.A.) — Fransanın Madrid büyük elçisi M. Piyetri Cuma günü İngiltere elçiliğine giderek İngiliz deniz kuvvetleri tarafından Fransız ticaret gemilerinin torpillenmesi hâdisesine dai olarak Vişi hükûmeti tarafından yazılan protesto notasını tevdi etmiştir.

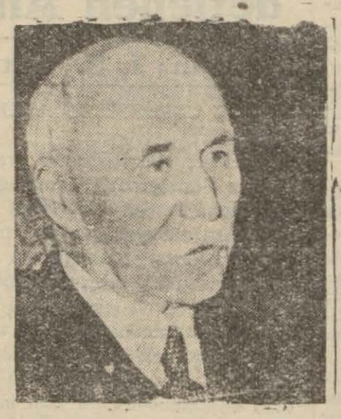

Mareşal Petain

Fransada grevler

İşçilerle polis arasında çarpışmalar oldu

Vişi, 17 — United Press:

Gece yarısı neşredilen resmî bir tebliğde, Lyon bölgesinde bazı ikmal atölyelerile demiryo-

(Devamı Sa: 3, Sü: 7 de)

Karne ile ŞEKER tevzii

Vilâyet bugün bir beyanname neşrediyor

Şeker şirketi umum müdürü dün belediye iktısat müdürü Saffetle uzun bir görüşmeden

(Devamı Sa: 3, Sü: 1 de)

Ekmek Meselesinde Yeni Kararlar

Ankara'ya bildirilen Belediye dilekleri inceleniyor. Şehrin Buğday ihtiyacını Belediye Tüccarlara temin ettirecek

Yeni Karne ve Beyanname kâğıtları bu sabah Ankaradan geldi. Ticaret Vekâletinin emrine göre kimler ucuz Ekmek alacaklar?

Bu sabah bir gazete tarafından Ankaraya gittiği bildirilen, fakat şehrimizde bulunan Lûtfi Kırdar

Ticaret Vekâletinin bildirdiğine göre aşağıdaki vatandaşlar devlet fiatı üzerinden yani şimdiki fiatla ucuz ekmek alacaklardır:

Devlet ve müessesesler baremlerine dahil olanlar, demiryolları bareminin bir ve iki numaralı cetvelinde bulunanlar, 3656 numaralı kanunun 19 uncu ve 3659 numaralı kanunun 10 uncu maddelerinde yazılı olanlar, vâizler, densiâmlar, hat bakıcıları, baş bakıcıları, müvezziler ve başmüvezziler, bütçelerin masraf tertiplerinden alınan kadrolara dahil olanlar, köy öğtmenleri, köy öğretmenleri, tekaüt, dul; yetim maaşları-

(Devamı Sa: 3, Sü: 6 da)

İktisat Müdürünün bu sabahki izahatı

6 çeşit yeni karne basılıyor

Bu sabah kendisile görüştüğümüz belediye İktısat Müdürü B. Saffet Sezer şu izahatı vermiştir:

— Belediye halkın un mübayaatını ancak İstanbuldaki büyük

(Devamı Sa: 3, Sü: 4 de)

HİNDİSTAN'DA yeni kargaşalıklar

Halk kırmızı gömlekler giyerek polise ve istasyonlara hücum etti

Roma, 17 (Radyo) — Hindistan'ın Şimali Garbî kesimlerinde yaşıyan yerli ahali kırmızı gömlekler giyerek polis noktalarına ve şimendifer istasyonlarına hücumlar yapmışlardır. Askerlerle vukua gelen müsademelerde bir çok ölü ve yaralı vardır.

Müsademeler yer yer devamdadır.

UZAKŞARKTA SON HARP VAZİYETİ

Japonlar Guadalkanal Adasına çıkmağa muvaffak oldu

Kisko'ya Amerikalılar yeniden taarruz ettiler

Londra, 17 (A.A.) — Japonlar, Guadalkanal adasını işgal etmek için büyük gayret sarfetmektedirler.

Dün akşam neşredilen bir Amerikan tebliği, mühim miktarda Japon askerinin adada karaya ayak basmağa muvaffak olduklarını bildirmektedir.

Londra, 17 (A.A.) — General Mac Arthur umumî karargâhının tebliği:

Dün, Oven Stanley dağları kesiminde kayde değer hiç bir değişiklik olmamıştır.

Londra, 17 (A.A.) — Şimdi, Şimal Pasifikte Japonların elinde kalan Kiska adasına Amerikan bomba uçakları yeniden taarruz etmişlerdir.

Limanda 3 Japon deniz uçağı tahrip edilmiştir.

ÖLÜMLE BİTEN İKİ FECİ KAZA!

Fatihte Çarşambada Hatip Muslihittin mahallesinde 14 sayılı evde oturan Mehmdin 9 yaşlarındaki oğlu Mustafa dün gce Fatihten geçmekte olan bir tramvay arabasından caddeye atlarken, şoför Nurinin idaresindeki taksinin altına düşmüş, parçalanarak ölmüştür.

Şoför tutulmuş, kazanın tahkikatına müddeiumumîlik elkoymuştur.

Beyoğlunda Postahane sokağında 37 numarala evde oturan 65 yaşlarında Davanço adında bir şahıs da dün akşam saat 21 de Harbiyede Dağcılık klübünün önünden geçerken bir otobüs tarafından çiğnenmiştir. Davanço aldığı yaraların tesirile derhal ölmüş, otobüs şoförü yakalanmıştır.

38 bin liralık çuval ihtikârı

Millî korunma mahkemesi müddeiumumîliği mühim bir çuval ihtikârı hâdisesinin tahkikatile meşgul olmaktadır. Müracaat ve iddiaya göre vak'a şudur:

Asmaalı caddesinde çuval ti-

(Devamı Sa: 3, Sü: 5 de)

EN SON DAKİKA

İngilizler Fransa sahillerine arka arkaya yeni bir kaç ihraç teşebbüsü yaptılar

(Yazısı Sa: 3, Sü: 7 de)

Ankaranın Hükûmet merkezi oluşunun 19 uncu yıl dönümü dolayısile

Berlin Radyosu dostluk hislerini ve saadet dileklerini bildirdi

Londra Belediye Reisi de bir mesaj gönderdi

«Ankara» şehrinin hükûmet merkezi olarak seçilmesinin 19 uncu yıldönümü münasebetiyle dost memleket radyolarında yapılan neşriyat memleketimizde alâka ile karşılanmıştır.

Ezcümle Berlin Radyosu iki yayınında da bu yıldönümünden bahsederek:

— «Bugün tekrar Türk dostlarımızla birlikte Türkiyede yeni inşa tarihine geçmiş olan mühim bir günü hatırlıyoruz» demiş ve Ankaranın Türk İnkılâbının ruhuna uygun yeni bir merkez ol-

(Devamı Sa: 3, Sü: 4 de)

ÇERÇEVE

Yeni bir tuzak mı?

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Bir İngiliz gazeteşi, (Hitler) ve peyklerinin verdiği sönük nutukları yeni bir tuzak farzediyor.

Bu İngiliz gazetesine göre (Hitler) ve peykleri, artık Almanyayı taarruzdan müdafaaya geçmiş göstermeğe memur sönük nutuklar verdikten, böylece Almanyanın kendisini müdafaadan başka birşey düşünemez bir zaaf haline uğradığını farzettirdikten, demokrasyaları da bir müddet için rahat ve kayıtsızlığa sürükledikten sonra birdenbire yeni bir hamleye girişecek, demokrasyalara yeni ve umulmadık bir darbe havale etmek istiyecektir. Yani bütün bu zaaf tezahürleri kasdi ve calî bir tavır, inanılmaması gereken bir tuzak...

Devrimizde, artık muharip bir memleket siyasetini idare edenlerce ilk pilânda gelen meziyet polis hafiyesi (Şarlok Holms) ün şüphe ve hile dehâsına malik olmaktan başka birşey değildir. İngilizlerse bizzat (Şarlok Holms)ün sahibi olarak bu dehâya ne nisbette malik olduklarını göstermek için olacak, şüpheyi marazî hadlere kadar ilerletmekte mahzur görmüyorlar.

Yoksa, eğer Almanyanın gerçekten son zamanlarda belirttiği ve hiç şüphesiz istemeden, elinde olmadan belirttiği zaaf emareleri böyle bir tuzağa işaret olsaydı, Almanların şimdi ikisi ortası değil, akıl ve hayal almaz bir çapta kuvvetli olması lâzımdı. Ve harbin bu devresinde, Sovyet Rusya çöllerinde saplanmış kalmış bir Almanya eğer hâlâ bu kuvvette ise, sade bu kuvvette değil, dünki, artık onun karşısında hiç bir şan bir kuvvette ise, İngilizlerce hemen kabul edilmek icap eder ki, artı'. onun karşısında hiç bir taarruz veya mukavemet ümidi yaşıyamaz.

Halbuki mesele bunun tamamile aksinedir; ve İngilizler, İngiliz idarecileri bunu pekâlâ bilir.

Sovyetlere karşı 16 aydır kat'i neticeyi devşiremeksizin savaşan, ana vatanından binlerce kilometre uzaklarda ,yeni ve yaman bir kışın kapı eşiğinde bekliyen, bugüne kadar milyonlarca kayıp veren ve alabildiğine hazırlanmış demokrasyalar ordusu önünde son derece şüpheli bir vaziyete geçen Almanların, şu anda bütün Alman umumî vicdanına karşı böyle calî ve kasdi bir zaaf taklidine girişecek imkân ve cesarete malik olması, evet hâlâ bu kadar kuvvetli bulunması hemen hemen muhaldir.

Fakat siz İngilizlerdeki (Şarlok Holms) dehâsına bakın ki, işin içyüzünü pekâlâ bildiği halde bu kadar uzak bir ihtimale yer veriyor, yahut yer vermiş görünmeyi faydalı buluyor; böylece hem kendi hazırlıklarını ve yeni teşebbüslerini peçeliyecek hakikî zaaf taklidini kendisi yapmış oluyor, hem de ikinci cephe dilencilerine yeni bir (Allah versin!) mukabelesinde bulunmıya zemin hazırlıyor

Yeni, Büyük Tefrikamız:

Bir Palyaço, Dör Canbaz Bir de Hokkabaz!

Yazan: Nezihe Muhiddin

Kıymetli kadın romancımızın Son Telgraf okuyucuları için aylardanberi itina ile hazırladığı bu milli, edebi, mizahî eser son ayların en güzel romanlarından biridir. Karilerimizin, muharririn bundan evvel gazetemizde çıkmış olan diğer romanları gibi bunu da zevk ve alâka ile takip edeceklerine eminiz.

BUGÜN BAŞLADIK

(İkinci Sayfamızda Okuyunuz)

HALK FİLOZOFU

Vaktile Yapılacak İş

REŞAT FEYZİ

Ben, şuna hayret ediyorum: Hâlâ, birtakım basit iktısadi hareketleri yeni öğreniyoruz. Zeytinyağ tüccarını çağırıyoruz. Ellerinde ne kadar mal olduğunu soruyoruz. Halbuki, bunu, bizim bilmemiz lâzımdır. Bunu, yıllarca evvel tedkik etmiş, öğrenmiş olmamız gerektir. İktısadî, ticarî teşekküller, yıllardanberi memleketin en bellibaşlı mahsul mevzularını dahi inceliyememişler mi?.

Filân maddenin istihsal bölgesinde tedkikat yapılacak. Oraya filân zat gidecek, filân madde ne kadar ekiliyor, nasıl ekiliyor, nasıl toplanıyor, kaça maloluyor?.

Garip, daha bunları yeni mi öğreneceğiz?.

Hakikat olan şu: Memleketin iktısadî çehresini bugüne kadar öğrenememişiz. Harp dolayısile, birtakım şeyler bilmek lâzım gelince, iki ayağımız bir pabuca giriyor.

Tüccardan, müstahsilden, henüz şimdi soruyoruz, henüz şimdi öğrenmiye çalışıyoruz. Sanki, onlar, bugünkü şartlar içinde, size doğruyu söyliyeceklermiş gibi..

Harpten evvel, bazı iktısatçı geçinenlerimiz, boyuna Avrupaya tedkikata giderlerdi. Son yirmi yıl içinde yapılan bu Avrupa seyahatlerinden bugün kaç paralık istifademiz olmuştur, bunu öğrenmek, cidden meraklı bir şeydir. Bir düziye Avrupaya tedkikata giden baylar, biraz da, yurdun istihsal mıntakalarını dolaşsalar, şimdi lüzumlu görülen tedkikleri o zaman yapmış olsalardı, bugün, müstahsile, tüccara:

— Ne olur, fiatları arttırmayın, diye rica ve niyazlarda bulunmaz, söz aldık, diye beyhude sevinmezdik.

Günün Tenkidi

Bir kışlık palto hikâyesi

Kış, zengin mevsimidir. Fakat, artık zenginliğin ölçüsü de eskisi gibi değildir. Evvelden zengin dediğimiz insanlar, bugün orta halli olmuşlardır. Kışın en mühim meselelerden biri de paltodur. Evin kömürü, odunu ne ise, vücudün paltosu da ayni ehemmiyettedir. Bazı kimseler tanırım, Kışa girerken bir palto alırlar, ilkbaharda satarlar. Bu gibiler, geçen ilkbaharda paltolarını satmışlarsa, şimdi, nasıl ve nereden palto tedarik edecekler?. Bu, bir meseledir.

Palto, azametli bir meşele oldu. Bir gaflet eseri olarak, havı dökülmek üzere bulunan paltoyu yenilemek heveesine kapıldım. Fakat, bu, sadece bir niyet ve teşebbüs halinde idi. Aradık, taradık, sorduk, soruşturduk. Vaktiyle, metresini on liraya alabildiğimiz kumaşlara, şimdi, otuz lira istiyorlardı.

Şöyle bir düşündüm: Yalnız kumaşa 90 lira vermek lâzımdı. Bizim bir terzi var. Sağ olsun, devri saadetten kalma bir terzi... Kendisiyle görüştüm: Hatır için, altmış liraya dikeceğini söyledi. Üstelik, kulağıma eğilerek fısıltıyor:

— Başkasına bu fiata yapmayız, diyor. Kimseye söylemeyiniz. Herkese 75 liraya dikiyoruz.

Başkası kim veya kimlerdir?. Bana, neden hususî bir muamele yapıyor?. Ben, onun nesiyim?. Bu cihetleri bittabi anlamış değilim. Fakat, her nedense, o, bana karşı bir yakınlık duyuyor.

Hulâsa, müstakbel palto, 150 liranın kapısı olduğu için, bu niyet, bu heves ve bu teşebbüs, daha başlarken boğulmıya mahkûm kaldı. Gaflet uykusundan bir an uyandım. Eve geldim, bizim sabık paltoya baktım. Meğer, ne kadar yeni, kıymetli, güzel, şık bir şey imiş... Bir güzelce ütülettim, ceplerinin astarlarından sökülmüş olanları diktirdim. Cevsemiş düğmelerini sağlamladım.

Palto, mum gibi oldu. Bir kış daha çıkarmak üzere, hazır... Fakat, ikinci bir kış çıkarır mı?. Orasını bilmem... İkinci bir kışa, yine bugünkü şartlarla mı girecekiz?. Bunu da düşünemiyorum. Fakat, şimdi girmek üzere bulunan kıştan başka, bir ikinci kış gözümünde, hayli bulanık ve hazin görünüyor. İnşaallah görmeyiz!

R. SABİT

Harp Vaziyeti

Stalingrad'da yeniden başlıyan Alman piyade ve tank hücumları ve Kafkasta şiddetlenen Alman taarruzları

Yazan: İ. S. Eski Bükreş Ateşemiliteri

DOĞU CEPHESİNDE ASKERİ VAZİYET:

B. Hitler son nutkunda, vakti gelince Stalingradın alınacağını ve oradan Alman ordusunun bir daha çıkarılamıyacağını söylemişti. Daha sonra, Stalingradda Alman ordusunun cebri hücumlardan vazgeçtiği ve şehri yalnız hava ve topçu bombardımanile tahrip edeceği şeklinde bazı haberler yayıldı. Bu gibi haberlerle Alman başkumandanlığı, yeni piyade ve tank hücumları için hazırlık görüldüğünü belki saklamak istedi.

Fakat Rus başkumandanlığı B. Hitlerin Stalingradın zaptını ve Alman ordusu tarafından müdafaasını ifade eden o sözlerine daha çok ehemmiyet verdi. Her ne pahasına olursa olsun, Alman ordusunun tekrar cebri hücumlara girişeceğini tahmin ve kabul ederek şehirdeki mukavemeti yeni kıt'alar sevkederek kuvvetlendirdi.

Şimdi öğreniyoruz ki, Alman ordusu tekrar piyade ve tank kıtalarile şehre taarruza başlamıştır. Cür'etli bir gece hücumu yapan bir Alman zırhlı tümeni piyade birlikleri'le işbirliği yaparak Rus mevzilerine girmiş, şiddetli ev ve sokak çarpışmalarından sonra büyük traktör fabrikasının bulunduğu sanayi ve işçi mahallesinin şimal kısmını zaptetmiştir.

Moskova, bu Alman başarısını kabul ediyor ve diyor ki: «— Düşman 2 piyade tümeni ve 100 tank tan ibaret bir kuvvetle işçi mahallesine taarruz etmiştir. Birkaç kesimde düşman ağır kayıplar pahasına kıt'alarımızı biraz geriye sürmeğe muvaffak olmuştur.»

Bu yeni başarı ile Alman ordusu şehrin şimal kısmında ve Volga garp sahili boyundaki cephesini biraz daha genişletmiş oluyor. Bu sayede, Rusların Volga üzerindeki irtibat ve muvasalasını şimdi daha kolaylıkla kesebilir. Maamafih Stalingraddaki Rus ordusu, bir mukabil taarruzla kaybettiği mevzileri tekrar alabilir. Diğer taraftan şimaldeki Rus yardımcı ordusunun da daha şiddetli taarruzlarda bulunması muhtemeldir.

Bahis mevzuu olan traktör fabrikası 1939 a kadar senede 35 bin traktör yapıyordu. 1939 dan sonra ağır ve en ağır tip tanklar yapan bir fabrika haline sokulmuştu.

Moskovanın Kafkastaki savaşlara dair verdiği haberler bizim fikirlerimizi teyit etmektedir. Moskovaya göre Kafkasta Alman savaşları şiddetlenmiştir, Almanlar kıştan evvel davranmak için dört büyük muharebe birden vermektedirler:

1 — Karadeniz sahilinde Novorosisk - Tuapse yolu üzerinde.

2 — Maykop - Tuapse vadisi boyunca.

Bu iki taarruzun hedefi Tuapse limanıdır.

3 — Mozdok bölgesinde Grosny'ye doğru.

4— Mozdok cenubunda Vlâdi-Kafkas istikametinde.

Biz yazılarımızda Alman başkumandanlığının, Stalingrad'n Tuepse'nin, Grosny'nin ve Vlâdi Kafkasın zaptından başka bir hedf güdemiyeceğini, uzun cephenin başka kesimlerinde büyük hareketlere girişemiyeceğini defaatle yazdık. Almanların maksadı, kendini şimdiden hissettiren kıştan evvel bu hedefleri elde etmek ve bundan sonra gelecek sene için kışlamaktır. Fakat Stalingrad'ın zaptı mümkün olsa da orada barınmak Alman ordusuna çok güç gelecektir. Bunun temini -yine tekrar edelim- şehir şimalindeki Rus yardımcı ordusunun mağlûp edilmesine bağlıdır.

MAHKEMELERDE:

Tavuğa da gem, kantarma vurulmaz ya!

Davacı Hesna:

— Efendim dedi; artık, bu, bir değil, on değil. Komşudur dedik.. Hatır, gönül saydık. Olmadı, olmadı. İki tane ibiksiz keçi horozla, üç dört tane bıdık tavuk aldılar.

Dava edilen Rukiye bu hakarete tahamül edemedi:

— Kim demiş kel horoz diye? Benim horozlarım, kırk bir kere maşallah, sülün gibi, arslan gibi.

Hâkim susturdu:

— Siz susun!. Davacıya döndü:

— Siz de lâfı uzatmayın da, kısaca, işi anlatın. Davanız nedir?

— İşte efendim, davamız bu! Tavuk horoz alıp bahçeye koydular. Neymiş? Çocukları günlük yumurta yiyecekmiş. Çocukları yumurta yiyecek diye tavuklarının benim mısırlarımı yemeğe ne hakkı var?

— Size lâfı uzatmayın dedim. Kısaca davanızı anlatın!

— Davamız efendim, bu işte!.

— Nedir? Daha bir şey anlatmadınız ki...

— İşte anlatıyorum efendim. Bu sene bahçeye güz mısırı ekelim dedik. İki lirahk tohumluk mısır aldım. Üç lira da Bahçıvan İslâm ağaya verdim. Bahçeyi belledi; ocaklar açt; mısırları dikti. Bunların tavuklariyle horozları geldiler... Mısırları yediler. Ne mısır kaldı, ne ocak! Ocaklara inciri diktiler. Benim yirmi lira zararım var. Ben oradan en aşağı yirmi liralık mısır alırdım. Yirmi liramı isterim.

Hâkim Rukiyeye sordu

— Ne diyeceksiniz? Tavuklarınız komşunuzun bahçesinde yirmi liralık zarar ziyan yapmış.

— Buna ne denir efendim? Hayvandır, yapar.

— Yapar amma, mademki sizin tavuklarınızdır, muhafaza olmanız, başkasına zarar verdirmemeniz lâzım.

— Tavuk bunlar efendim. Tavuğa da gem, kantarma vurul-

(Devamı Sa: 3, Sü. 7 de)

DIŞ POLİTİKA

Krallar, Kral zadeler

Yazan: Ali Kemal Sunman

«Gota» salnamesini karıştırdıkça bazı kralların, kral zadelerin geçirdikleri vakayi de göz önünde sıralanmaktadır. Geçen harptenberi bir sıra takip etmek lâzım gelirse evvelâ Hohenzullern hanedanını, sonra Habsburgları, İspanya hanedanını göz önüne getirmek lâzım geliyor. Bu harpten sonra da Avrupada büsbütün yepyeni hudutlar çizileceği söylenirken eski kral ve kral zadelerin kalblerinde yeni ümitler belirmiş olabilir.

Hohenzullern hanedanı Prusya krallarını ve Almanya imparatorlarını yetiştirmişti. Geçen harpteki mağlûbiyetten sonra artık Prusya kralı ve Almanya imparatoru İkinci Vilhelm memleketinde duramadı. Yuvarlak bir hesapla yirmi beş sene var ki Hohenzullern hanedanı tahttan, taçtan uzaklaşmış bulunuyor.

Habsburgların Avusturya - Macaristan taç ve tahtından uzaklaşması ise o kadar gürültüsüz olmadı. Geçen harpteki mağlûbiyet üzerine dağılan imparatorluğun son hükümdarı Şarl bir türlü tahtından, tacından ayrı kalmağa razı olamadı. Tekrar talihini tecrübe etmek istedi, yine hükümdar olmağa çalıştı. Fakat talih artık kendisinden yüz çevirmişti. Bedbaht kral uzaklara götürülerek menfa hayatı geçirmeğe mecbur oldu. Son nefesini menfasında verdi.

İspanya kralı On üçüncü Alfonsonun memleketi geçen harbe girmemişti. Nitekim bu seferki harpte de bitaraf kalıyor. Fakat Alfonso on iki sene evvel İspanyadan çıkmağa, taç ve tahtından ayrılmağa mecbur olmuştur. Sabık kral senelerce sonra gurbet ellerinde öldü. Bununla beraber İspanya tahtının bahsi büsbütün kapanmış değil, daha ziyade açılmış oldu. Siyaset âlemini meşgul eden bir mevzu.

Sırayı takip etmek suretile evvelâ Hohenzullern hanedanından, sabık veliahd - Kronprinz- den bir zamanlar yani bu harbin arifesinde hayli bahsedilmişti. Sabık veliahdın İtalyaya gitmiş olması bazı rivayetlere yol açmıştı. Fakat sonra anlaşıldı ki Kronprinz öyle maceralara girmek niyetinde değildir. Geçen seferki harpte Alman ordularının başında muvaffakiyetler kazanmıştı. Şimdiki Almanyanın işlerini karıştırmak, talihini tecrübe etmek istemedi. Sessiz, sedasız bir tarafa çekildi. Bununla beraber genç oğlu istikbal için belki bütün emellerinden vazgeçmiş değildir. Genç prensin bir gün Hohenzullern hanedanının mirasçısı olarak yine Almanyada taç ve taht sahibi olmak istediğinden bahsediliyor.

Habsburg hanedanının mirasçısı olan Arşidük Otto ise ismi ve resmi dünya matbuatınca pek bellenmiş şahsiyetlerdendir. Avusturyanın etrafındaki irili ufaklı komşular Habsburg hanedanından bu genç Prensin tekrar taç ve taht sahibi olmasını istemediler. Çünkü, diyorlardı, eğer Habsburglar yine Avusturyanın başına geçerlerse Avusturyayı yeniden komşuları aleyhine harbe sürüklerler. O imparatorluğun parçalanması ile vücude gelmiş veya daha büyümüş olan komşular bundan pek kuşkulanıyorlardı. Onun için Arşidük Ottonun ismi etrafında vakit vakit rivayetler çıktıkça uzaktan, yakından itirazlar, protestolar da yükselirdi. Küçük yaşta babasını kaybeden Ottonun tahsiline annesi tarafından pek dikkat edildi. Öyle ki istikbalde yine bir gün taç ve taht sahibi olursa o makama lâyık bir hükümdar olsun diye İmparatoriçe Zita oğlunu gurbette çok okutmuştu. Bununla beraber Arşidük Ottonun yetiştirilmesindeki gayret yalnız sabık İmparatoriçeninkinden ibaret kalmamıştır. Katolik kilisesi erkânı tarafından Arşidük Ottonun tahsiline ayrıca dikkat ediliyordu. Genç Prens Belçikada katoliklerin Üniversitesinde felsefeden mezun olmuştu. Hulâsa menfada senelerinin hiçbiri beyhude geçmemiş, Arşidük hem kitaptan, hem hayattan öğrenecekleri öğrenmiş olmakla şöhret aldı. Siyaset âleminin vakit vakit canlanan rivayetleri arasında yine ondan bahsedilmesi tabii görülüyor.

Hadiseler Karşısında SON TELGRAF

OSMAN CEMAL NEREDE?.

Dostum Osman Cemalin İkdamda yazdığı fıkralar, son zamanlarda muntazam çıkmıyor. Sordum, hasta mı, dedim. Hayır, dediler. Seyahate mi çıktı; İstanbulda, dediler. Peki, o halde, nerede bu Osman Cemal, neden yazmaz, dedim?.

On beş gündür Topkapıda tramvay bekliyor, dediler.

PİRİNCİN HESABI

Bazıları, pirincin kilosunun iki liraya satılmasını çok pahalı buluyor ve hayret ediyorlar. Halbuki, böyle bir düşünce yanlıştır. Hesabı, şöyle yapmak lâzımdır: Bir kilo pirinçte kaç tane var, hiç saydınız mı?. Eğer, iki lirayı, kilonun içindeki pirinç tanelerine taksim ederseniz, bir tanenin fiatını ifade için para vâhidi bulamazsınız?.

Bugün, bundan daha ucuz ne var?.

AKINTIYA KÜREK

Geçen gün, Mustafa Ragıpla Yekta Ragıp, Babıâlide Naci Sadullaha rastladılar. İki Ragıp birden:

— Yahu, dediler, fıkralarına «Akıntıya kürek» başlığı koyduğuna iyi etmedin.. bazıları, sana kızıyorlar.

Naci, şu cevabı verdi.

— Tabiî, akıntıya kürek, «yedek» aza olanlar için zor gelir.

ASALET MESELESİ

Bazı gazeteler, sabun fiatlarının da yükseldiğini hayretle kaydediyorlar. Halbuki, sabun, bilindiği gibi, zeytinyağın akrabasındandır. Binaenaleyh, ayni asaleti göstermesi tabiidir. Yüksek tabakaya mensup olanlara fazla dil uzatmıyalım!

AHMET RAUF

Bir müteahhit üç yıl devlet münakasalarına alınmıyack

Devlete ait giriştiği taahhütlerini ifa etmiyen marangoz Ahmet Özduru isminde bir müteahhidin şimdiye kadar aldığı devlet taahhüt işlerinde gösterdiği suiniyet ve ihmal dolayısile üç sene müddetle devlet işlerine ait münakasa ve taahhüt işlerine alınmaması Nafia Vekâleti tarafından tebliğ olunmuştur.

Bir iskarpin cilâsı 20 kuruş olur mu?

Köprüde Kadköy vapur iskelesinin içinde bulunan boyacının yalnız bir erkek iskarpini cilâsı için yirmi kuruş aldığı dün köprü altı polis karakoluna şikâyet edilmiştir. Bunun üzerine dükkâna gidilmiş ve bir iki gün evvel duvarda mevcut olan fiat tarifesinin de kaldırılmış olduğu görülmüştür. Mezkûr tarifede 12,5 kuruş yazılı iken, 20 kuruş alınması üzerine bir ihtikâr zaptı tutulmuştur.

Beyoğlunda ihdas olunacak yeni bir kaza

Pangaltı, Feriköy, Şişli, Nişantaşı, Yenişehir ile Teşvikiye caddesi ve Taksim meydanındaki «Cümhuriyet âbidesin» den itibaren Mete caddesindeki adayı ihtiva etmek üzere bir «Taksim kazası» teşkil olunması hakkında bir proje hazırlanmıştır.

Maarif Müdürü hastalanarak bir buçuk ay mezuniyet aldı

Maarif müdürü Bay Muhsin Adil Binal rahatsızlığı dolayısile bir buçuk ay mezuniyet almıştır. Kendisine muavinlerinden Faik Öz vekâlet edecektir. Genç Maarif müdürümüze âcil şifa dileriz.

53 bin liraya yapılacak bir istinat duvarı!

Kasımpaşa ile Halıcıoğlu yolunun deniz hastahanesi altına tesadüf eden kısmına bir «istinat duvarı» inşa olunması kararlaştırılmıştır. Bu inşaata belediyece 53 bin lira sarfolunacaktır. Ay başında faaliyete geçilecektir.

Biz bize

Satış memuru

Yerli Mallar Pazarlarının satış memurları, müşteriye, herhangi bir mağaza veya dükkân tezgâhtarı gibi muamele etmiyorlar. Nihayet, ismi üstünde, memur. Halbuki, bu vazifelere alınan insanlar, kendilerinin memur değil, satıcı olduklarını idrak etmelidir. Ticaret zihniyeti ve satıcının haleti ruhiyesini taşımıyan tezgâhtar, hem çalıştığı müesseseye karşı vazifesini yapmamış, hem de vatandaşlara karşı nezaket borcunu ödememiş olur.

Doğrusunu isterseniz, alelûmum memur, âmme hizmetini muayyen bir ücret mukabilinde gören insandır. Binaenaleyh, bu insanın diğer vatandaşlarla olan münasebeti daha nazik olmalıdır.

BÜRHAN CEVAT

TAKVİM

Rumi 1358 İLTEŞRİN 4	HIZIR 165	Hicri 1361 ŞEVVAL 6

Yıl 942 Ay 10 İlkteşrin 17 Cumartesi	Vasat S	D	Vakit	Ezan S	D
	7	14	Güneş	12	46
	12	58	Öğle	6	32
	16	03	İkindi	9	36
	18	27	Akşam	12	00
	19	59	Yatsı	1	31
	5	35	İmsak	11	10

TARİH SOHBETLERİ

İstanbulun Çarşı Hamamları

Yazan: Reşat Ekrem Koçu

Ah.. Gıcır gıcır yıkanmış bir İstanbulu, tertemiz bir İstanbulu ne zaman göreceğiz?!. Bu ancak, sokakların bahçelerimiz kadar bizim olduğunu, şehrin evlerinden vücut bulduğunu duyduğumuz zaman tahakkuk edecektir sanırım. Bence, şehir temizliği, belediye bütçesi meselesi değildir, hemşehrinin temizliği ve titizliği meselesidir. Fakirlik, yoksulluk ayıp değildir; hele binlerce çeşme, yüzlerce hamamı olan İstanbulda, insanın bir kat urubası, iki kat çamaşırı olsa da, tertemiz dolaşılabilir sanırım. İstanbulda, en ucuz şey, insaf ile söyler isek, çarşı hamamdır; bütün en tenha yerler de yine hamamlarımızdır diyebilirim; peyke ve iskemleleri de oturulacak yer bulunmayan bir kahvehanede «kaptı kaçtı» oyayanak yenildiği hasmına yüz kuruşluk sigara alan ve kendisi teke gibi kokan, yağlı çorabının yırtığından kömür gibi bir topuk, yağlı yakasından kirleri fitil fitil olmuş bir boyun görünen hemşehri, hafta şöyle dursun, ayda bir yüz kuruş verip de bir hamam kapısından içeri girmiyor. Meyhanede, patlayıncıya kadar içen, öteye beriye yıkılarak tepeden tırnağa batan hemşehri, bir «barba» ya bir gecede vurduğu paranın yarısını bir hamamcıya verse, bir yıllık mülevvesatını temizletebilir. İstanbulun yalnız hamalı ve irgadı değil, kaytan bıyıklı ve kıvırcık zülüflü şık gençleri, gugurik şapkalı, mantar papuçlu bayancıkları bile ekşi ekşi kir kokuyor... Hele yazın yalın ayak gezen kadınlarımız da divan şairlerinin gazeller ve şarkılarla öğdükleri «penbe topuk» a pek nadir istisnalarla rastlanıyor!.. Göz alan ipekli kumaşlara, altın bileziklere, ipek çorap ile mantar pabuca aldanmayalım: Sine koklamak, eteğe yüz sürmek ve ayak öpmek için cesaret lâzım.

1317 - 1318 yıllarında İstanbuldaki İngiliz sefiresi Leydi Montague, on sekizinci asırdaki Türk kadınlarının hayatını anlatırken bir muhibbesine şu satırları yazıyor: «... Artık onları hiç bir kıyafet ayırd etmiyordu; hepsi de güzellikleri ve çirkinlikleri meydadan, çırıl çıplak idiler. Ne güzellik, ne kusur saklanmıştı; fakat iffeti bozacak belirsiz bir tebessüm, küçücük bir hareket bile yoktu. Bazıları, Miltonun Hazreti Havvada tasvir ettiği vakur eda ile geziniyorlardı.

«Hamam; Türk kadınlarının kahvehanesidir. Şehrin bütün havadisi burada naklediliir.»

Evliya Çelebi, kadın şerrinden yılgın olacak ki, İstanbul hamamlarını kendine has bir zarafet ile tasnif ederken, çoğu «çifte» olan on yedinci asrın bu namlı hamamlarının kadınlar kısmına dil uzatmıyor. Evliyanın tasnifine göre, sayısı yüzleri bulan İstanbul hamamlarından:

Eyüp hamamı hastalara, Ayasofya hamamı şeyhlere, Sofular hamamı sofulara, Bostan hamamı bostancılara, Cuma pazarı hamamı dinsizlere, Çinili hamamı dinsizler, Çinili hamam nakkaşlara, Koca Mehmet paşa hamamı Kutuculara, Saraçbaşı hamamı Kıncılara, Yeni Odalar başı hamamı yeniçeriler, İrgad hamamı irgadlara, Beyazıt hamamı velilere, Alaca hamamı delilere, Sırt hamamı hamallara, Süleymaniye hamamı şairlere, Mahmutpaşa hamamı bezirgânlara, Atmeydanı hamamı binicilere, Müftü hamamı müftülere, Fener kapısı hamamı Rumlara, Edirnekapısı hamamı Arnavutlara, Çift kapısı hamamı Yahudilere, Silivrikapısı hamamı taşçılara, Vezneciler hamamı Kantarcılara, Tasvirli hamam oyunbazlara, Şengül hamamı mas karalara... Hülâsa, her hamam bir sınıf halka, bir kol esnafa düşerek İstanbulda hamamsız kimse kalmıyor... Hattâ: Hırsızlara Çeğlinköy hamamını. Çocuklara Beşiktaş hamamını!. Beynemazlara Kuruçeşme hamamını!. Sarhoşlara Piyalepaşa hamamını!. Âşık ve maşuklara da Sarıyer hamamını!. veriyor...

On yedinci asır ortalarında, yani Evliya Çelebinin yaşadığı zamanlarda da İstanbulun nüfusu aşağı yukarı bu kadardı. Fakat, çarşı hamamları bugünkünün en az üç misli fazla idi; hele ev, konak, ve saray hamamlarına gelince, Evliyanın hesabına göre İstanbul hamamlarının sayısı 14536 yı buluyormuş!...

Elimde Evliyanın zamanına ait kıymetli bir narh defteri var. İçinde hamam narhı ve nizamı fasılı cidden meraklı ve eğlenceli, aynen nakediyorum.

Hamamcıyan:

* Hamama gusül için girenden bir akçe alınır. Kese sürünüp tıraş olandan iki akçe alınır. Hamamcıya mürüvveten (bahşiş olarak) ziyade veren menolunmaz. Müşteri mürüvveten dellâk ve natura akçe verdikte hamamcı ücreta mutadelerin yine vere.

* Müşteri, hususile fukara ve misafirin mürüvveten akçe verdikçe dellâk ve natur akçe talep etmiyeler.

* Dellâk müşteriyi tıraş ettikte boynuna peştemal tuta ki teri müşteri üzerien akmaya...

* Müşteriye riayet olunup pâk

(Devamı Sa: 4, Sü; 6 da)

BİR PALYAÇO DÖRT CANBAZ BİR DE HOKKABAZ

MİZAHÎ VE MİLLÎ ROMAN

MUHARRİRİ NEZİHE MUHİDDİN

No. 1

—BİR İPTE DÖRT CANBAZ—

Gri kostümlü şık genç, elleri cebinde Mısırçarşısına girdi. Sivri uçlu zarif ayakkabılarını bozuk kaldırımın yamrı yumru taşları arasına birkmiş, kirli ve çamurlu tortulardan sakınarak bir sağa bir sola bakıyordu. Bir yer aradığı belliydi. Nihayet bir köşe başından aralık sokağa doğru uzanmış büyük, loş, camekânları tozlu ve örümcekli bir dükkânın önünde durumsadı. Dükkânın aralığında, eski ve oymalı bir koltuğa kurulmuş, karşısında; kılıklarından taşralı oldukları besbelli hasır yer iskemlelerinde süklüm büklüm oturan iki kadınla fısıltı halinde konuşan dükkân sahibi, tümsekli cascavlak başını uzatarak istihfaf ve şüphe karışık bir bakışla çukur gözlerini şık gence dikti:

— Birini mi aradın evlât?

Ratip dudaklarının arasından belli belirsiz ıslıkla mırıldandığı Yarasa Operetinin oynak parçasını kesterek saygı göstermiye çalışan bir sesle:

— Evet efendim. diye cevap verdi. Meşhur baharatçı Elhaç Samedullah Efganî Efendinin dükkânını arıyorum.

Dükkân sahibi ihtiyar yarı müstehzi, yarı acıklı gülümsedi:

— Bittabi kendilerini değil?!

— Kendileriyle görüşürsem elbet daha mamnun olurum.

Dükkân sahibi bu sefer korku ifade eden bir bakıştan sonra köse sakalını havaya dikti:

— Şakanın sırası değil delikanlı!... Acelemiz var... Yarın öğleye kadar dükkânı boşaltmıya mecburuz... Malûm ya Mısır Çarşısı tamir için tahliye ediliyor..

Hakikaten karma karışık, yığın yığın torbalar, kese kâğıtları, küçük ve büyük kutular şuraya buraya istif edilmiş, hevenk hevenk örümcekler köşelerden sarkmış, tozlu ve küflü raflar çarpılmış ve kopmuş etraf darmadağınıktı... Ratip dükkânın içine seri bir göz attıktan sonra:

— Ne münasebet! Dedi. Şaka eden kim?... Elhaç Samedullah Efendiyi arıyorum ben!...

Adam sabırsızlıkla yerinden kımıldadı:

— Sizin hiç Mısır Çarşısının tarihiyle alâkanız yok galiba?... Elhaç Samedullah Efendi vefat edeli yüz küsur sene oldu a oğlum!

— Yaaa?

— Evet!...

Ratip boynunu bükerek, hâlâ öfke, hiddet ve korkuya benziyen bir çekingenlikle dik dik yüzüne bakan baharatçının karşısında kala kalmıştı. Deli zannettiği genç müşteriye dükkânı baştan savma tekrar sordu:

— Bir şey mi istiyordunuz?.

— Evet... Amma mademki kendilerini bulmak mümkün değil?!

İhtiyar dükkâncı sinsi bir gülüşten sonra gururla göğsünü şişirerek öksürdü:

(Devamı Var)

Günün siyasî icmali

Son 24 Saat içinde Hâdiselere Bakış

Röyter ajansının Moskovadan bildirdiğine göre Sovyetler halen müttefiklerin elinde bulunan Henin ve diğer nazi siyasî adamlariyle Generallerinin artık adaletin pençesine verilmesi zamanı geldiği kanaatindedirler.

18 — 50 YAŞ ARASINDAKİ FRANSIZLAR ALMANYADA ÇALIŞACAK!

Paris Radyosunun bildirdiğine göre bu günkü Perşembe günü çıkan Resmî Gazetede, 18 ilâ 50 yaşındaki bütün Fransızların Almanyada çalışmağa davet olunmaları ihtimalile 16 - 29 İlkteşrin tarihleri arasında kaydolunmağa mecbur tutulduklarına ait talimamameyi neşretmiştir. Bu talimata aykırı hareket edenler para cezasına çarpılacaklardır.

ŞALK CEPHESİNDE

Alman orduları başkumandanlığının bildirdiğine göre Novorosisk cenup doğusunda tekrar Rus kuvvetleri kuşatılarak yokedilmiştir.

Tuapse istikametinde, Alman kuvvetleri, taarruzun takibi bakımından bilhassa önemli yüksek mevzileri hücumla ele geçirmişlerdir.

Stalingrad'da, cür'etli bir gece hücumu yapan bir zırhlı tümen Volgaya kadar uzanmış ve müteakiben piyade teşkilâtile işbirliği yaparak şiddetli ev ve sokak çarpışmalarile Çerçinski büyük traktör fabrikalarının bulunduğu endüstri mahallesinin şimal kısmını zapteemişlerdir.

Sovyetlere göre ise Stalingrad mıntakasında Almanlar ağır kayıplar pahasına Rus birliklerini bir kaç kesimde dağıtmağa muvaffak olmuştur.

MÜTTEFİK GEMİ ZAYİATI

Berlinden bildirildiğine göre Eylûl ayı nihayetine kadar müttefiklerin gemi zayiatı 24 milyon tonilâtoyu geçmiştir.

Yalnız İtalyan kuvvetleri Mayısın ortasına kadar on bir milyon 500 bin tondan fazla gemi batırmağa muvaffak olmuşlardır.

MARTİNİN MESELESİ HALLEDİLDİ

Beş aydanberi Amerika ile Fransa arasında Martinik adası hakkında yapılan müzakereler memnuniyet verici bir anlaşma ile netieelenmiştir. Buna nazaran adadaki harp gemileri tahrip oluacak ve Fransız ticaret gemileri de Afrikaya satılacaktır.

Vaşington, su basmak tehlikesi altında!

Vaşington, 17 (A.A.) — Potomak nehrinin taşması, hükûmet merkezini gayet şiddetli bir su baskınına maruz bırakmak tehdidi gösteriyor. Cümhurreisi Ruzvelt, su altında kalan bölgenin bir kısmını otomobille dolaştıktan sonra hiç bir gayretin ve şehri korumak için hiç birmasrafın esirgenmemesi hususunda memurlara icap eden taimatı ve emirleri vermiştir.

Su, şimdiden kıyılar seviyesini aşmış ve bazı yerleri basmıştır. Metoroloji bürosu, su seviyesinin bugün 17 - 18 kademe varacağını bildirmiştir. Halen suyun yüksekliği 7 kademdir. Doğrudan doğruya tehdit altında bulunan bölgelerde sular ortasında kalacak evlere icabında yiyecek götürmek üzere tayyareler seferedilmiştir.

Necip Fazıl'ın konferansı

Güzide şair ve muharrir, değerli arkadaşımız Necip Fazıl Kısakürek yarınki Pazar günü Üsküdar Halkevinde bir konferans verecektir. Konfeans (Abdülhak Hâmit ve yenileşme davamız) isimlidir. Kanferansa saat 15,30 da başlanacaktır. Giriş herkes için serbesttir.

Karne ile şeker

(1 inci Sahifeden Devam)

sonra: Halka ekmek karnelerine işaret edilerek şeker dağıtmağa karar vermiştir.

Bu şekilde tedbir alınmasına sebep tacirlerin elerindeki şekeri saklayıp halka satmamalarıdır. Şekersiz kalan halk bu yüzden haklı olarak şikâyet etmektedir.

Haber aldığımıza göre belediye iktısat müdürlüğü bugün gazetelerle bir tebliğ neşredilerek halka nasıl şeker alacaklarını izah edecektir.

Öğrendiğimize göre bu işte şöyle bir usul kabul edilmiştir:

Bu ay herkes ekmek karnelerinin üstündeki «Eylûl — 1. Teşrin» kısmını kestirerek yarım kilo şeker alacaklardır. Bu yazılar toplanacak ve bakkallara bu toplanan kuponlar kadar şeker verilecektir. Bu şekilde hareket etmeyen bakkallara şeker verilmiyecektir.

Gelecek aylar içinde daha pratik bir şekil bulunacaktır.

Stalingrad'da

(1 inci Sahifeden Devam)

kuvvetleri bir semtı tahliye etmişlerdir.

Stalingrad cephesinden aldığı bir haberi veren Moskova Radyosu, bütün Alman hücumlarının geri atıldığını bildirmektedir.

Stalingrad şehrine karşı büyük taarruz Çarşamba sabahı şafakla başlamıştır. Evvelâ, Alman uçakları bir buçuk kilometre derinliğinde bir saha üzerinde 1500 uçuş yapmışlar ve arkasından 100 tank taarruz etmiştir.

Bu kuvvetlerin arkasından Rus hatlarına karşı iki Alman piyade tümeni saldırmıştır. Ağır kayıplar pahasına düşman biraz ilerlemiştir.

İlk gün, düşmanın 48 tank ile 1500 kişi kaybettiği bildirilmektedir.

Moskovada, 24 saat içinde Stalingradda Almanların 80 tank ile 2000 kişi kaybettikleri tahmin edilmektedir.

Almanlar, hiç şüphesiz yedi haftalık muvaffakiyetsizliklerini son bir gayretle telâfi etmeğe çalışmaktadırlar.

Sovyet kuvvetleri geri çekilmişlerse de, bu Sovyet hatlarının yarıldığını göstermez.

Mozdok kesiminde Almanlar ilerliyememişlerdir. Kafkas dağları eteklerinde şiddetli çarpışmalar vukua gelmektedir.

BUGÜN MELEK Sinemasında
ALICE FAYE CARMEN MİRANDA
JOHN PAYNE CESAR ROMEO
Tarafından yaratılan renkli
Havanada Bayram
Şaheserini görün. Program Çarşamba gecesi değişecektir.
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

Tarihin zaferi. San'atın şerefi... Aşkın azameti... Kudretin eseri olan
Denizler Arslanı
EROLL FLYNN — BRENDA MARCHAL'ın
Son harikası...
Bugün LÂLE nin: En büyük muvaffakiyetidir.
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

İRAN'DA İAŞE DARLIĞI

Amerikalı İaşe Müsteşarı yeni bazı tedbirler aldı

Berlin, 17 (Radyo) — İrandan gelen haberlere göre iaşe vaziyeti gittikçe müşkül bir duruma girmiştir.

İran'a yeni tayin olunan Amerikalı iaşe müsteşarı, memlekette ilk icraat olarak, buğdayın tonu 3500 riyale çıkarmıştır.

Diğer taraftan Sovyetler de konan bu fiatın iki mislini vereceklerini ilân etmişlerdir.

ANKARANIN YILDÖNÜMÜ

(Basmakalıden Devam)

anlarda Mustafa Kemal ve İsmet İnönü karşısında matbuatı ile, fikir sistemleri ile, hatipleri ile, yaygın şöhretlerinin güvenci ile nasıl bir iç âlemin ayak dirediğini ve nasıl bir dış âlemin,

— Türkler Avrupa medeniyetinden uzaklaşıyorlar..

Diye kıyametler kopardığını ve menfi bir mukavemetin nasıl şahlandığını bütün sahneleri ile pürüzsüz hatırlıyoruz.

Tıpkı medresenin kalkışına, tıpkı fesin atılışına, tıpkı şimendiferin Türk şehirlerini demir ağları ile kucaklamasına, tıpkı Arap harfinin kaldırılışına baş döndürücü bir hezeyan irtiaşı ile mukavemet ettikleri gibi.

Fakat, Ankarada, yeni Türkiyenin her inkılâp safhasının temel atışındaki benzerlikle tuttu, gelişti, serpildi, ve bugünün Ankarası oldu. Ankara, bugün artık yalnız Türkiyenin baş şehrinin adı değil, yepyeni bir dünya varlığının ve bir millet hüviyetinin sembolüdür.

Ankara adında 19 yıl önce; kültür, fikir, politika, siyaset, millî varlık ve sosyal hüviyet bakımından dünyaya yepyeni bir doğuşun varlığını ve 19 yıl içinden istikbale doğru akışın toplu ve ahenkli gidişini buluyoruz.

Bu bizim için böyle olduğu kadar on dokuz yılın gelişiminde ve on dokuzuncu yılın dönemeç noktasında bizi dış âlemlerden inceliyen dost milletlerin de görüşüdür. Londra belediye reisinin radyo mesajı ile Ankara belediye reisimizin şahsında Türk Ankarayı öğüşü bunun ne canlı bir misali ve tezahürüdür.

Londra belediye reisi,

— Ankaranın bu inkişafı Atatürk ve İnönü Türkiyesinin kültürel, sosyal ve ekonomik tekâmülü ile muvazi olarak yürümüştür.

Derken yalnız Ankara şehrinin stepler arasından bir medeniyet âbidesi halinde yükselişini öğmüyor, Ankaranın bir millet hüviyetine sembollük eden asil remzini de öğüyor. Dünyanın öbek öbek cehennem alevleri içinde yanıp kavrulduğu böyle anlarda dost ve müttefik İngilterenin baş şehri belediye reisinin dost ve müttefik Türkiyeye kendi merkezinde selâmet, saadet, refah temenni edişindeki halis dileği ayni zamanda içten duygularımızla karşılarken Türkiyenin kalbi ve remzi Ankaranın baş şehir seçilişindeki isabeti bir kere daha Atatürk ve İnönü huzurunda minnet ve şükranla yâdetmeyi mülî vazife tanıyoruz.

Türk dehâsı, Ankarayı baş şehir seçerken onda Osmanlı İmparatorluğunun bütün sistemi ile terkedilişini ve yeni Türkiyenin bütün sistemleri ile yeryüzüne doğuşunu aramıştır. Bunun içindir ki bugün Ankara dünyanın en salim bir rasat merkezliğini ve bir millet adının eşliliğini ve timsalliğini yapabiliyor.

ETEM İZZET BENİCE

Madagaskarda İngilizler bir şehri daha işgal etti

Londra, 17 (A.A.) Doğu Afrika başkumandanı aşağıdaki resmî tebliği göndermiştir:

Tananariv'den gelen ve cenuba doğru ilerliyen kıt'alarımız dün hükûmet merkezine iki yüz yirmi beş kilometre mesafede bulunan Ambositra şehrini işgal etmişlerdir.

Çekilmesi istenen İngiliz Nazırları

Berlin, 17 (Radyo) — İngiliz komünist partisi gazetesinin bildirdiğine göre, Komünist Partisi İcra Heyeti üç nazır ve iki büyük elçinin müstafi addedilmeleri hususunda bir karar ittihaz etmiştir.

İktısat Müdürünün izahatı

(1 inci Sahifeden Devam)

hububat tacirleri vasıtasile yaptırabilecektir. Ofis sadece tanzim satışı yaparak devletin mahdut gelirli kabul ettiği vatandaşların ekmeğini ve ununu temin edecektir.

Serbest mübayaaya henüz başlanmamıştır. Şehre her gün 3080 çuval un temini için lâzım olan 25 vagonun ve geminin nasıl temin edileceği araştırılmaktadır. Kışın yakın olması da nakil hususundaki zorlukları arttıracağı sanılmaktadır.»

Ankara Hükûmet Merkezi

(1 inci Sahifeden Devam)

doğunu söyledikten sonra demiştir ki:

— «Ankara'nın hükûmet merkezi olarak seçilmesi Millî Türk Hükûmetinin hakikaten siyaset, sevkulceyş ve idare bakımından çok isabetli düşünerek iş gördüğünü bariz surette göstermiştir. O zamandan itibaren bu kararlara göre, işler yapılmış, düşünülen plânlara göre inşaata başlanmıştır. Ankaranın yeniden inşası için her şey ölçüldü ve bir plân dahilinde yapıldı. Ve müteakiben bu şehir, muazzam iktısadî idareye uygun bir tarzda imar edildi.»

Berlin Radyosu bundan sonra Ankaranın inşaatına iştirak eden Alman mimarlarının Anadolunun ruhuna uygun bir tarzda iş gördüklerini beyan ederek:

— «Böylelikle Ankaranın yeniden inşası Alman — Türk dostluğunun artmasına vesile olmuştur. Bu itibarla biz, yeni Türkiye hükûmet merkezinin kuruluşunun 19 uncu yıl dönümü gününde Türk dostlarımızla birlikte seviniyoruz.» Demiş ve saadetdileklerini bildirmiştir.

Berlin Radyosunun bu neşriyatı Türk — Alman dostluğunun yeni bir tezahürüdür. Ve bu dostluk istikbal içindama vaitkâr olmak yolundadır. Her vesile ile bize samimiyet hislerini izhar eden Alman dostlarımızın Ankara şehrinin inkişafını alâka ile takip ederek bu yıldönümü vesilesiyle saadet, refah temennisinde bulunmalarını ayni hisle, ayni muhabbetle karşılıyor, dost Alman milletine saygı ve sevgilerimizi sunuyoruz.

H. CEMAL

İngilizler Fransız sahillerine

Vişi 17 (A.A.)— Almanlar, İngiliz komandolarının Fransa şimalinde Diep tarafında arka arkaya yaptıkları bir takım hareketlerin püskürtüldüğünü Pariste söylemektedirler. 7 ilkteşrinde gece yarısına doğru motörlü bir gemi, Normandie sahilinde Coutanses'in 10 mil batı şimalinde Annonville'e İngiliz komandoları çıkarmak istemiş ise de Alman sahil bataryaları düşmanı püskürtmüşlerdir. Almanlar komandoların bir baskın hareketi yapmağa muvaffak olduklarını ve Aurigny adası batısındaki Alman tarassut mevzilerine hücum ettiklerini bildiriyorlar.

12 Eylûl gecesi 6 İngiliz subayı ile bir kaç erden mürekkep bir komando grupu Normandia sahilinde Cherburg civarında karaya çıkmağa teşebbüs etmiştir. Bunları getiren gemi, top ateşiyle batırılmıştır. 3 İngiliz yüzerek sahile çıkmış ve esir edilmiştir. Üçü boğulmuştur. Alman hükûmeti İngilizlerin Büyük Britanya Cenup sahili limanlarında gemiler topladıklarını, komando hareketlerini ve hava faaliyetlerini arttırdıklarını gözönüne getirerek İngilizlerin Moskovayı tatmin için Dieppe baskınına benzer bir hareket daha yapmağa hazırlandıkları kanaatini peyda etmiştir.

38 bin liralık çuval ihtikârı

(1 inci Sahifeden Devam)

careti yapan İran tebaasından İzzet Şafizade, Agopyan hanında ithalât ve ihracat komisyonculuğu ile iştigal eden Ali Ergiri ve ortakları müessesesine 8000 çuval sipariş vermiştir. Boş çuvalın tanesi 350 kuruştan gümrük resmi de dahil satılması lâzımgelirken bu müessese İranlı tüccardar 8000 çuval için 38 bin lira talep etmiştir.

İzzet Şafi alâkadarlara müracaat ederek ithalât ve ihracat tüccarile ortaklarının kendisinden 10 bin lira fazla para aldıklarını söylemiştir. Faturalar, elde edilmiş, iddia etrafında gerekli tahkikata başlanmıştır.

ŞARK'da
Bu hafta
Dehâkâr ve meşhur rejisör
WİLLY FORST'ın
Filme çektiği
JOHANN STRAVSS'un
Şaheser opereti
WİENER BLUT
Maria Holst Willy Fritsch
Theo Lingen Hans Moser
in yarattıkları cihanşümul eser
Suareler için yerlerinizi evvelden aldırınız.
Telefon: 40380

BU HAFTA
TAKSİM Sinemasında
Ölmez bir hayat faciası.. İhtirasla dolu bir aşk romanı.. Hasret ve sevgi ile yanan bir kalbin acı feryadını.. İztırap ve elem içinde kıvranan bir kalbin heyecanını.. Saadete susamış sevgi için titriyen bir gönlün en yüksek nağmelerini terennüm eden
ZEYNEBİN AŞKI
TÜRKÇE SÖZLÜ — TÜRKÇE ŞARKILI
Musiki bestekârı Kemanî SADİ IŞILAY | Baş rolde: Elmacı güzeli filminin baş artisti AZİZE EMİR | Okuyanlar: SUZAN YAKAR SUAD GÜN
40 Kişilik KÜME SAZ HEYETİ, AYRICA 25 KİŞİLİK KORO HEYETİ.
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine.

EŞYA SATIŞI
Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 942/90
Terekesine mahkemece el konulan ölü Cenani'ye ait ve mahkemece tesbit edilen eşyalar Kasımpaşada Koltukçularda 23/10/942 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 de satılacaktır. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (6044)

Ekmek meselesi

(1 inci Sahifeden Devam)

le malûliyet ve hidematı vataniye maaşları alanlar, açıktan tayin edilen vekil, memur ve müstahdemler, eli işten çektirilenlerle kadrosu ilga edilen ve Vekâlet emrine alınanlar, radyo yayın müessese lerinde daimî surette çalışan gündelikli san'atkârlar, Ereğli kömür havzasında sağlık teşkilâtı ve amele birliği memurları.

Bunlar üç gün içinde dolduracakları beyanname ye zevcelerini, çocuklarını, anne, büyük anne, kızkardeş ve torunlarını yazacaklardır. Kadın memurlar kocalarını, erkekler, erkek kardeşlerini beyannamede gösterm iyeceklerdir. Ayrıca askeri ve gedikli baremlerine dahil olanlar da geçindirmiye mecbur oldukları kimseler için beyanname dolduracaklardır.

Husus kanunlarına göre aynen veya nakden nefer tayini zammı alanlar, devletçe iaşesi temin edilenler beyannamey e tâbi tutulmiyacaklardır.

Belediye bu beyannameleri kazalara göre tasnif edecek ve ona göre hangi fırınlara ne miktar un verileceği anlaşılacaktır.

Beyannameler Pazartesine kadar nahiyelere tevzi olunacak ve üç günde doldurulup verilecektir.

Serbest meslek sahipleri de ikinci tip kameyle yine bugünkü miktarda alacaklardır. Ancak onların alacağı fiat Belediyenin buğdayı temin ettiği fiat üzerinden tesbit edilecektir.

Belediye Matbaası yeni beyannamelerinin ve mahallî karnelerin tabı için lâzım gelen hazırlıklarını bugün ikmal edecektir. Ankaradan gönderilen karne kâğıtları bu sabah gelmiştir.

Bu sabahki gazetelerden biri Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarın Ankaraya gittiğini yazmışsa da bu sabah yaptığımız tahkikata göre bu haber doğru değildir. Vali şehrimizdedir. Belediyenin bu mevzudaki dilekleri Ankaraya bildirilerek incelenmiye başlanmıştır. Belediye şehrin tekmil ekmeklik un ihtiyacının yine Ofis tarafından kendisine verilmesini istemektedir. Bu teklife göre Ofisin vereceği fiata nakliye masrafı da konularak yeni ekmek fiatı tesbit olunacaktır.

Tavuğa da gem, kantarma vurulmaz ya!

(2 inci Sahifeden Devam)

maz ya! Hem de dört beş tavuk yirmi liralık zarar yapabilir mi? Dört beş adam bile yapamaz bu zararı...

Bir iki şahit te dinlenildikten sonra, hâkim, Rukiyenin on lira para cezası, on lirada Hesnaya zarar ve ziyan ödemesine karar verdi.

Mahkemeden çıkan Rukiye:

— Uğur olsun, diyordu, şimdi gider gitmez tavukların hepsini kesip bir çorba, bir pilâv, bir de yahni yapayım... Sonra kendi kendine:

— A akılsız karı, dedi, aklım sıra pilâç yapacağım. Yapacağım amma, pirinç nerede?.

HÜSEYİN BEHÇET

Fransada grevlar

(1 inci Sahifeden Devam)

lu atölyelerinde Perşembe günü grev teşebbüsleri olduğu bildirilmektedir. Bir kaç saat sonra hâdise çıkmadan mahallî makamların ve hükûmetin müdahalesile işe tekrar başlanmıştır. İşin tatil edilmesi, serbest bırakılacak olan esirlerin yerine gönderilen işçilerin tâbi bulunacakları şartları bazı mahfillerin yanlış tefsir etmeelri yüzünden ileri gelmiş gibi görünüyor.

Grevler başlıca işgal altında bulunmıyan Fransada ve ekserisi Lyon bölgesinde çıkmıştır. Lyon iş çevresine dahil ve Chanberry, Grenoble, Annecy gibi daha başka uzak merkezlerde işin yarım saat tatili şeklinde nümayişler olmuştur. İşçilerle polis arasında çarpışma olmamıştır. Hükûmet, grevlerin 1941 de Mareşal Peten tarafından neşredilen kararname hükümlerine tâbi olduğunu hatırlatmış idi. Kabine durumu incelim ve grev hareketinin nihayet bulduğunu görerek telâşa mahal olmadığı kararına varmıştır. Nümayişleri başlıca şimendifer amelesi yaptığı halde demiryolu servisleri bundan hiç müteessir olmamıştır. Nümayişler, işçilerin Almanyaya gönderilmek üzere tesbit edildikleri haber alındığı zaman başlamıştır. İsimleri tesbit edilen işçilere ait listeler, sokaklara yapıştırılan duvar ilânlarile halka bildirilmiştir.

D. Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları
Muhammen bedeli (1423) bin dört yüz yirmi üç lira (36) otuz sekiz kuruş olan muhtelif cins ve eb'atta zımpara taşı (27/birinci teşrin/1942) salı günü saat (14,45) on dördü kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
Bu işe girmek isteyenlerin (106) yüz altı lira (76) yetmiş altı kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (530)

Bu akşamdan itibaren Beyoğlu İstiklâl Caddesinde
İSTANBUL GAZİNOSU
Yalnız 15 gün için
SAFİYE
Umumi istek üzerine
ALABANDA
Revüsüne devet ediyor.
İlk defa olarak Nihat rolünde
SELÂHATTİN PINAR
ve Dursun Reis MUAMMER
İstanbul Festival heyetinin Kastamonu ekibinden meşhur
DAVULCU MAHİR KARAYILAN
Kemanî NOBAR — Kanunî AHMET YATMAN — Cünbüş CEMAL — Klârnet SALİH — Kemanî MAKSUT — Darbuka FERİT — Okuyucular: AĞYAZAR — FARUK ALTIN — Bayanlar: FAİDE — İzmirli MELÂHAT — BİRSEN — SANİYE — CAHİDE — NERMİN — SEHER.
Pek yakında Ekrem ve Cemal Reşit Kardeşlerin yazıp besteledikleri büyük Revü???.. Telefon: 40574

SES Sinemasında BUGÜN saat 1 den, Yarınki PAZAR günü saat 11 den itibaren
ÇALALIM DANSEDELİM..
Günlerin ve gecelerin en hoş, en güzel eğlencesi
OYNAK BİR CAZ — KIVRAK BİR MÜZİK
BOB CROSBY
Baş rolde: Tatlı sesi ile neş'elişarkılar söylüyor.
SES Sineması Beyoğlunda Şehir Tiyatrosunun eski Komedi kısmındadır. Tel: 49369

Gayrimenkul satışı

Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 936/168

Terkesine mahkemece elkonulan ve tasfiyesine karar verilen ölü Jak Ovadyanın uhtesinde bulunan İstanbul Çelebioğlu Alâeddin mahallesi Alacahamam caddesi eski 87 yeni 37 numaralı dükkânın üçte iki hissesi tapu kaydı mucibince mahkememiz tarafından 12/11/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar açık artırma suretile satılacaktır. Satış bedeli yüzde yetmiş beşi geçmediği takdirde ikinci arttırması 23/11/942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar icra edilecektir. Tamamının kıymeti 9500 liradır. Tellâliye resmi ihale pulu taviz bedeli müşterisine. satış gününe kadar vergiler terekeye aittir. Arttırmaya girebilmek için % 7,5 nisbetinde pey akçası yatırmak lâzımdır.

Tafsilât: Mezkûr dükkân tam kârgir olup cephesi saç stordur. Dükkânın cephesinde camlı vitrin ve içinde dolaplar vardır. Dükkânın döşemesi tahta, tavan tonos olup irtifaı içiçe 3,15 metredir. Bodruma seyyar merdivenle inilir havası 19 numaralı parsele aittir.

İpotekli alacaklar ve diğer her alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki hakları hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteterile birlikte satış gününden evvel mahkemeye bildirmeleri icap eder aksi takdirde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesi kaleminde hazır bulunmaları ilân olunur. (6046)

Teşvikiyede Satılık Arsalar

Teşvikiyede Emlâk caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsait iki arsa satılıyor

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminatı
399	Teşvikiye — Harbiye Valî konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/4, yeni 23 numaralı arsa.	21,325.—Lira	426,50 M2	2133.—Lira
401	Teşvikiye — Harbiye Valî konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/6, yeni 27 numaralı arsa.	30.130.—Lira	507 M2	3013.—Lira

İzahatı yukarıda yazılı gayrimenkuller peşin para ile ve açık arttırma usuliyle satılacaktır. İhale 11/11/1942 Çarşamba günü saat 14 de Bankamız İstanbul Şubesi Satış Komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel Merkeze bildirilecek ve haddi layık görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edilerek muvafakat cevabı alındıktan sonra kat'i ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde teminat akçesi derhal arttırılmıyarak ihale kimin uhdesine icra edilirse aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeye iştirak edeceklerin mukadder kıymetin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lâzımdır. İsteklilerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saate kadar Şubemiz Emlâk Servisine müracaat etmeleri merçudur. (526)

F A R

HASAN FARE ZEHİRİ

Fındık faresi, Sıçan, Tarla faresi ve bütün fare nevilerini öldürür. Bir parça yağlı ekmek veya pastırma üzerine sürülüp de farelerin bulunduğu yere bırakılırsa bu mükemmel gıdayı seve seve yiyen fareler derhal ölürler. Küçük fındık fareleri için fare buğday zehirlerinden serpmelidir. Buğdayın kutusu 20, Macun 50 kuruştur. Büyük Macun 75 kuruştur. Hasan Deposu ve Şubeleri.

D. Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlânları

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan muhtelif malzeme 26/10/1942 Pazartesi günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek istiyenlerin Listeleri hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve teklifleri ayni gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm Şefliğinden temin edilir ve nümuneler Ankarada Malzeme Dairesinde görülebilir.

Eksiltmeye Konan Malzeme	Muhammen Bedel Lira	Muvakkat Teminat Lira
1 No. lu liste muhteviyatı 1500 adet peçete.	3375	253,13
2 No. lu liste muhteviyatı muhtelif yatak, yaştık, çarşaf, örtü ve kılıflar.	16589	1244,18
3 No. lu liste muhteviyatı kanape ve sezlonglar.	6955	521.63
4 No. lu liste muhteviyatı 750 adet küçük ve 100 adet büyük bilet torbası.	4759	356,93

(473)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Pazarlığın Günü Saati
Metal Antifikasyon çelik tel halat 16 m/m lik 300 er metrelik rulo halinde	100 kilo 600 metre	20/10/942 salı 9,40 » 10
Çelik tel halat 10 m/m lik	300 »	

1 — Yukarda cins ve mikdarı yazılı iki kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta levazım şubesindeki merkez alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Metal antifikasyon numunesiher gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden % 15 teminat parasile birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (633)

BULMACA

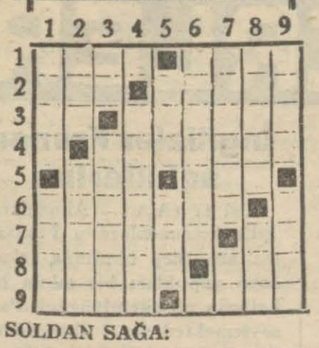

SOLDAN SAĞA:

1 — Paylamak, İcar, 2 — Donuk, Kürkü makbul bir hayvan, 3 — Sıfat, Kulübe, 4 — Sıcaklık, 5 — Bir meyva, Kötü, 6 — Mevcut olmadığı halde göze görünen mevhum bir şey, 7 — Doğruluk, Edat, 8 — Kayantılarak içilen bir kök, Nihayet, 9 — Asaletli, Bir şeyin ağırlığının kendi kendine azalması.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Emeller, Bir nevi bez, 2 — Tavlada bulunur, Toprağın muayyen bir usulle bellenmesi, 3 — Beygir, Mevhum, 4 — Bir spor âleti, 5 — Mevcut, Dudak, 6 — Yakınlık, 7 — Parmakla göstermek, Nota, 8 — Tenis oynanan âlet, Konya kazalarından biri, 9 — Eski bir Türk kavmi, Göğüs.

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Â	L	E	M	■	S	A	K	A
2	L	Â	V	■	B	■	S	O	L
3	İ	L	■	P	U	T	■	L	E
4	M	■	P	İ	L	O	T	■	T
5	■	D	A	L	■	R	E	D	■
6	Y	■	K	Â	M	İ	L	■	Ş
7	A	B	■	V	A	K	■	D	A
8	M	O	R	■	H	■	S	U	R
9	A	L	E	V	■	T	A	N	K

Sultanahmet Birinci Sulh Hukuk Mahkemesinden: 942/949

Hatice Hatman'ın, ölü İbrahim varisi, kardeşi Ruhiye bilvekâle ve kendi namına bilasale Sirkeci'de Paris Otelinde otelci Hakkı Bayraktar aleyhine, mutasarrıf bulunduğu Yenikapı'da Kâtip Kasım mahallesinde Çeşme sokağında eski 12 — 14 sayılı iki kıt'a arsa üzerine, murisleri müteveffa İbrahim namına vazedilmiş ipotek ve rehin kaydının kaldırılması hakkında açılan davadan dolayı davalıya gönderilen dava arzuhali suretine ve ikametgâhının tahkiki zabıtaya yazılan verilen cevapta, ikametgâhını terkedip gittiği ve hali hazır ikametgâhının meçhul olduğu bildirilmiş ve mahkemece 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin de 5/11/942 Perşembe günü saat 10 a tâlikine karar verilmiş olduğundan o gün ve o saatte mahkemede bizzat veya bilvekâle hazır bulunmadığı takdirde muhakemesinin gıyabında icra kılınacağ dava arzuhali sureti makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul Kadastro Hâkimliğinden:

Tophanede Defterdar Ebülfadıl Mehmet Efendi mahallesinde Kereste-ci sokağında 12 No. lu hanede Selma'ya:

Kemahlı Salim tarafından aleyhinize açılan Tophanede Defterdar Ebülfadıl Mehmet Efendi mahallesinde Kereste-ci sokağında eski 12 No. lu arsanın 3/4 hissesinin namına tashihi hakkındaki davanın cari muhakemesinde: Adresinizin meçhuliyetine binaen tebligatın ilânen yapıldığı halde yevmi muhakemede mahkemeye gelmediğinizden ve gıyap kararının ilânen ifasına ve muhakemenin 5 Teşrinisani 942 tarihine müsadif Perşembe günü saat ona tâlikine karar verilmiş olduğundan yevmi ve vakti mezkûrda Sultanahmette Tapu Dairesi içinde Kadastro mahkemesine gelmediğiniz veya bir vekil göndermediğiniz takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmiyeceğiniz Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 142 inci maddesi mucibince tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İstanbul 5 inci İcra Memurluğundan: 942/1763

Fatihte Haydar mahallesinde Hacı Ferhat sokak Hacı Ferhat camii eski 15 yeni 17 No. lu evde mukim iken halen ikametgâhı meçhul olan Mehmet Hayrettin Başaran'a.

Hilmi Göke olan 815 lira borcunuzun tahsilini teminen dairemizin bu dosyasiyle aleyhinizde yapılmakta olan icraî takibat sırasında yukarda yazılı ikametgâhınıza gönderilen ödeme emri ikametgâhınızın meçhul bulunması dolayısiyle tebliğ edilememiş ve tebligatın, Usul Muhakemeleri Kanununun 142 ve müteakip maddeleri mucibince tebligatın bir ay müddetle ve bir gazete ile ilânına İcra Hâkimliğince 6/10/42 tarihinde 42/3828 esas numarasiyle karar verilmiştir.

İşbu ilân tarihinden itibaren nihayet bir ay içinde yukarda miktarı yazılı borcun takip talebinde yazılı faiz ve masraflariyle birlikte ödemeniz lâzımdır. Borcu ödemez, tamamına veya bir kısmına karşı itirazınız varsa, yine bu müddet içinde bildirmezseniz icraya gıyabınızda devam olunacağı ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet bir ay müddetle ilân olunur. (4980)

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖGLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

Şubemizde kayıtlı olup terhis edilmiş henüz terhislerini işletmemiş olan Yedek Subay ve Askeri Memurların kayıtları yapılmak üzere nüfus cüzdanı ve terhis tezkeresiyle birlikte acele Şubeye müracaatları. 1427—550

Öksürenlere **KATRAN HAKKI EKREM**

ASKERLİK İŞLERİ:

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 — Topçu Gedikli Baş Çavuşluğundan emekli Ali oğlu Mehmet Rıza Gürelin,

2 — Kuleli Askeri Lisesinden İlişiği kesilen Hasan oğlu Mustafa Serkulum,

3 — Urfa İhtisas Mahkemesi âzasından emekli Albay Ömer Nazımın Şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

RADYO

17 Ilkteşrin 1942

18.00	Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03	Müzik: Radyo Dans Orkestrası — Her Telden Programı. (Şef: Nihad Esengin).
18.45	Radyo Çocuk Klübü.
19.30	Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45	Serbest 10 Dakika.
19.55	Müzik: Şarkı ve TYürküler
20.15	Radyo Gazetesi.
20.45	Müzik: Mahur Makamından Şarkılar.
21.00	Konuşma (Kendimizi Tanıyalım.)
21.15	Müzik: Dinleyici İstekleri.
21.45	Konuşma (Meslekler Konuşuyor).
22.00	Müzik: Radyo Salon Orkestrası. (Şef Necip Aşkın).
22.30	Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.
22.45/22.50	Yarınki Program ve Kapanış.

Gayri Menkul Satışı

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 940/89

Terekesine mahkemece elkonulup tasfiyesine karar verilen ölü Araksi Yazıcıyan'ın uhdesinde bulunan Bakırköyünde Sakızağacı caddesinde Karamehmet sokağında 6 No. lı hane ve bahçe ve yine Bakırköyünde Yenimahalle istasyonuna yakın harap çukurlar mevkiinde 104, 159, 161, 163 kapı numaralı bir bap hane ve iki ahır maa bahçe gayrimenkullerin arttırma suretile mahkememiz tarafından 12/11/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar satılacaktır. Arttırma bedeli % 75 şi bulmadığı takdirde ikinci arttırması 23/11/942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 - 12 ye kadar icra edilecektir. Karamehmet sokağındaki hanenin kıymeti maa bahçe 1400 lira ve harap çukurlardaki hane ile iki ahır maa bahçenin kıymeti 1700 lira olup tellâliye resmi ihale pulu taviz bedeli müşterisine satış gününe kadar vergiler terekeye aittir. Arttırmaya girebilmek için % 5 7,5 nisbetinde pey akçası yatırmak lâzımdır. Satış tapu kaydı mucibince yapılacaktır.

Tafsilât: Bakırköy sakızağacı caddesinde Karamehmet sokağında 6 No. lı binanın sokak kapısından girildikte söğelik taşta ve küçük bir sahanlık kezalik 7 basamaklı merdivenle çıkıldıkta tahta döşemeli bir sofa sağ cihette sokak yüzünde bir oda arka cihetinde küçük bir oda yerli iki dolap camekânla bölünmüş yanında ve kapısı sofada ve bir büyük oda sofadan on basamaklık ahşap merdivenle bodruma inildikte zemini çini döşemeli koridor ahşap bölmeli zemini malta döşemeli bir kuyu ve ocağı havi mutfak sol tarafta bir abdesthane yanında bir oda merdiven altında kömürlük mermer taşlı musluksuz bozulmuş bir halde el yıkam ayeri ile bahçeye çıkar bir kapı, sofadan 13 basamkla üst kata çıkıldıkta bir sofa sol tarafta mermer taşlı abdesthane ile kezalik taştan el yıkama mahalli yanında biri küçük diğeri büyük iki oda ve elektrik tesisatı mevcut bodrum bedenleri kârgir iki katı ahşap binanın yapılan ölçüde bina zemini 60,63, bahçe zemini 14,64 metre murabbaıdır. Tamamın kıymeti bin yedi yüz liradır.

Harap Çukurlar mevkiinde 104, 159, 161, 163 numaraları havi 770 arşın murabbaı bir bap hane ve iki ahır maa bahçenin bina kapısından girildikte malta döşeli ve altı döşemeli ev altında bir ocak sağda harap bir oda yanında diğer bir küçük oda merdiven altında bir abdesthane, ahşap merdivenden çıkınca bir sofa, sağda bir oda, karşısında diğer bir oda ve küçük bir odayı havi ve muhtacı tamir bir katı kârgir üst katı ahşap 52,40 ahır ise dört tarafı taş duvar içinde asma bir odayı havi 66, 10 yıkılan ahır zemini ile bahçe derinliği 325,92 cemman 442,42 metre murabbamdadır. Tamam kıymeti 1700 liradır.

İpotek sahibi alacaklılar ve diğer her alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkuller üzerindeki hakları hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte satış gününden evvel mahkemeye bildirmeleri icap eder, aksi takdirde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça ve satış bedelinin paylaşmasından hariç tutulacaklardır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Suh Hukuk Mahkemesinde hazır bulunmaları ilân olunur. (6047)

İstanbul Üniversite Rektörlüğünden:

Hâkimlik ve eczacılık için üniversiteye baş vuranların imtihanı 21 Birinci teşrin çarşamba sabahı yapılacaktır.

Namzet olarak yazılanların numaralarına göre bulunacakları dershaneler konferans salonu kapısında asılıdır.

Ona göre namzetler saat 9 da yerlerinde bulunmalıdırlar.

Diş hekimliğine isteklilerin sayısı 60 ı bulmadığından imtihan yapılmayacaktır. (646)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Beykoz Meyvesiz Ağaçlar Fidanlığı binasının tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 26/10/942 pazartesi günü saat 14 de daimi encümende yapılacaktır.

Muhammen bedeli 2482 lira 31 kuruş ve ilk teminatı 186 lira 17 kuruştur.

Şartnamesi zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve buna benzer en az (2000) liralık iş yapmış olduklarına dair ihaleden (3) gün evvel Nafia müdürlüğüne müracaatla alacakları ehliyet ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikaları le ihale günü muayyen saatte daimi encümende bulunmaları. (537)

Beyoğlu Kaymakamı ve Belediye Şubesi Müdürlüğünden:

Pangaltıda Yunus bey sokağında 25 No. lu harap ve malli inhidam binanın sahibi meçhul bulunduğundan mahzurun 15 gün zarfında izalesi, aksi halde belediyece yıktırılacağı ihtarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (630)

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Kadıköy Süreyya sinemasında

BENİ ÖPÜNÜZ

Komedi 3- Perde

DAVUDOĞLU

SUCUKLARI

MEMLEKETİMİZDE BİRİNCİLİĞİ KAZANMIŞTIR

Tarih Sohbetleri

(2 inci Sahifeden Devam)

ve kuru peştemal ve silecek verile. Dellâk ve natur ibrişim peştemalı istimal ede.

* Müşteri murad edindiği dellâki istihdam eyliye.

* Dellâk ve natur müşteri çıktıkta göz hapsine almıyalar.

* Kefere kafes yanında soyunup nâlın verilmiye. Peştemallarına bir halka alâmet konula. Kefere için halvetten dışarıda ayrı kurna ola; halvete girmiyeler.

⁂

Bu narh defterinin tarihî Hicrî 1050 (Milâdî 1640) dır. Yâni zamanımızdan tam 302 sene kadar evveline aittir. Hicrî 1091 (Milâdî 1680) yılına ait bir narh kanununda da hamamcılar hakkında şu şayanı dikkat kayıtlar var:

* Hamamcılar hamamı temiz tutalar. Suyu mutedil, hamamı sıcak ola.

* Dellâklar elline ayağına çabuk ola; usturalar, keskin ola ve baş traşı etmede usta olalar.

* Dellâklar güçlü kuvvetli ola, ziyade nizmet edip muhkem kese sürüp ve sabun ile yıkayalar. Keselerini ve usturalarını temiz tutalar.

* Kâfir başını ve uyuz başını traş ettikleri usturayı müslüman başına vurmayalar, onların usturaları ayrı ola.

* Naturlar futalarını temiz tuta, adamına göre futa vere. Futalar yırtık, delikli ve kısa olmıya. Kâfire ayrı futa vere ve futalarında alâmet ola; yüz silecek havluları da ayrı ola.

⁂

302 yıl evvelki narh defterinde kadın hamamları hakkında da şayanı dikkat hükümler var. Kadın saçlarının topuklara kadar indiği o devirlerde, hamamlarda büyük saç leğenleri vardı. Kadınlar, kendileri için 1 akçe hamam parası verirler, saçlarının yıkanması için ise leğen parası adıyla ayrıca 2 akçe verirlerdi. Saç leğenleri kurnanın iki yanına konulurdu, önüne koymak, yasaktı. Saçı topuğuna inen kadınların saçlarını topuğuna kadar uzun örmiye, yahut gerdanına kadar sarkıtma örmiye beş akçe alınırdı!. Müşteri verecek olursa, altı akçe istemiye de izin vardı!.

Erkeklerin bahşişle beraber 3 - 4 akçe ile çıktıkları hamamdan kadınlar ancak on akçeye çıkabilirlerdi.

⁂

Odunun ve kömürün güçlükle tedarik edildiği şu yıllarda, hamamcılara yardım etmek, onlara âzamî kolaylığı göstermek, İstanbulun temizliği bakımından, Belediyenin dikkatle başarması lâzım işlerinden biri olsa gerektir.

Reşat Ekrem Koçu

Fatih Sulh İkinci Hukuk Hâkimliğinden: 1942/644

Tebliğ edilecek kimse: Adil Günay: Küçükpazar, Üçmihraplı cami sokak (18) numaralı hanede.

Fener tahsil şubesi memurlarından iken istifa suretile ayrıldığınız ve ikinci teşrin 941 aylığından (21) lira (39) kuruş borcunuzu ödemediğiniz için belediye tarafından aleyhinize açılan alacak davasını rü'yet edilecek muhakemesine gelmeniz hakkında çıkarılan davetiyeye gösterilen adreste bulunmadığınız anlaşılmakla ikametgâhınızın meçhuliyetine mebni duruşmanın bırakıldığı 23-10-1942 cuma günü saat (10) da mahkemede bulunmanız için davetiye tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (6050)

Sahip ve Başmuharriri Etem İzzet Benice — Neşriyat Direktörü Cevdet KARABİLGİN

SON TELGRAF MATBAASI

Gayrimenkul satışı

Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: 940/155

Terekesine mahkemece elkonulup tasfiyesine karar verilen ölü Hasan uhtesinde bulunan Kasımpaşa Nalıncı yokuş Mektep sokak 1 numaralı gayrimenkulün mahkememiz tarafından açık arttırma suretile 12/11/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar satılacaktır. Satış bedeli yüzde 75 şi bulmadığı takdirde ikinci arttırması 23/11/942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar icra edilecektir. Tamamının kıymeti 450 lira olup tellâliye resmi ihale pulu taviz bedeli müşterisine, satış gününe kadar vergiler terekeye aittir. Arttırmaya girebilmek için % 7,5 nisbetinde pey akçası yatırmak lâzımdır. Satış tapu kaydı mucibince yapılacaktır.

Tafsilât: Mezkûr gayrimenkule sokaktan bir kapı ile girilir. Önünde ufak bahçe olup yan yana üç odadan ibaret olup her odanın kapıları bahçeye açılır. Odalar doğrudan doğruya toprak üzerine taş ve tuğladan yapılmış odaların tabanları, pencere ve kapıları adi tahtadır. Tamamının mesahası 45 metre murabbaıdır.

İpotekli alacaklar ve diğer her alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki hakları hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte satış gününden evvel mahkemeye bildirmeleri icap eder aksi takdirde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesi kaleminde hazır bulunmaları ilân olunur. (6045)